

Pozdravljeni!

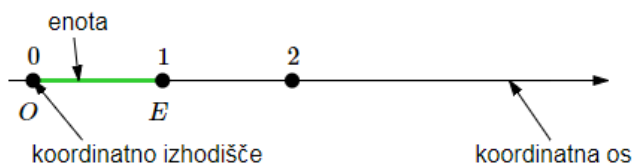
Tisti, ki mi še niste poslali rešene Pregledne ponovitve poglavja za krog, to storite še danes.

Danes gremo na novo poglavje (8. poglavje bomo preskočili in gremo na 9. poglavje).

V zvezek si zapiši večji naslov: **FUNKCIJE**

Podnaslov: **Koordinatni sistem**

1. (Vemo, da je številna premica, premica, na kateri so števila. Na številski premici pa lahko ležijo točke.) Lega točke je na številski premici oziroma na **koordinatni osi** določena z **eno koordinato**.

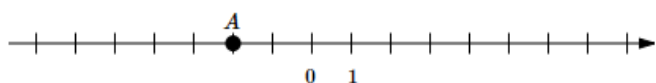

Na sliki je točka E, ki ima koordinato 1, to zapišemo **E (1)**.

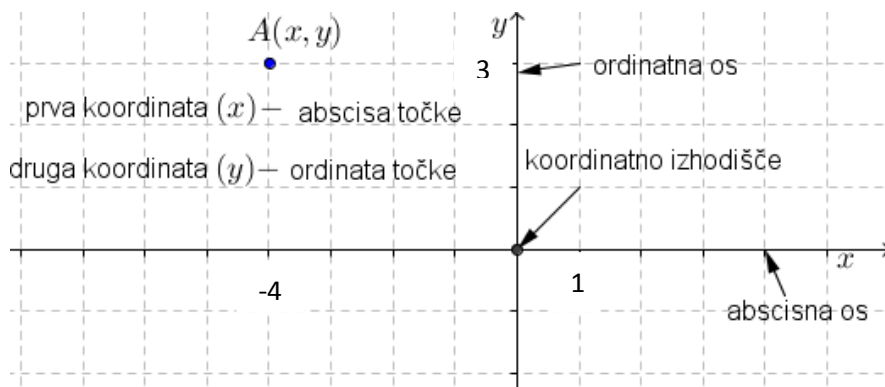
Preberemo: Točka E ima koordinato 1; točka A pa ima koordinato -2.

Seveda lahko koordinatno os razširimo tudi levo od izhodišča, kjer ležijo negativna števila.

Na tej sliki ima točka A koordinato -2, zapišemo: **A (-2)**.

2. Če imamo dve številski premici (oziroma dve koordinatni osi), ki se pravokotno sekata v številu 0, dobimo **koordinatni sistem**:

Kot vidiš na sliki presečišču koordinatnih osi rečemo **koordinatno izhodišče**.

Vodoravna koordinatna os je **1. koordinatna os** ali **abscisna os** ali **abscisa**. Oznaka: x

Navpična koordinatna os je **2. koordinatna os** ali **ordinatna os** ali **ordinata**. Oznaka: y

Lego vsake točke v koordinatnem sistemu pa določata **2 koordinati** (**1. koordinata nam pove absciso točke-x**, **2. koordinata nam pove ordinato točke-y**)

Glej zgornjo sliko:

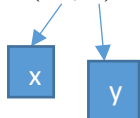
Če štartaš v koordinatnem izhodišču, za koliko se moraš premakniti, da prideš do točke A?

- za -4 v vodoravni smeri → Zato ima točka na zgornji sliki 1. koordinato -4

- za 3 v navpični smeri → Zato ima točka na zgornji sliki 2. koordinato 3

POZOR!

$A(-4, 3) \neq A(3, -4)$

Na 1. mestu je vedno koordinata x in na 2. mestu koordinata y in ne obratno!

Zapišemo: $A(-4, 3)$

Preberemo: Točka A ima koordinati -4 in 3.

Nasvet:

Kadar rišeš koordinatni sistem v svoj karo zvezek, koordinatni osi x in y nariši tako, da greš po črtah, saj tako lažje določaš koordinate točk.

Če moraš koordinatni sistem risati na brezčrten papir (DZ, ocenjevanje znanja), si moraš pri določanju točk pomagati z risanjem pravokotnic (glej učb., str. 146 in 147). Dobro si oglej rešena zgleda na strani 147.

Enota v koordinatnem sistemu si izberemo sami. Enota je lahko »en kvadratega«, torej 0,5 cm ali 1 cm ali karkoli drugega.

Za ponovitev si poglej in reši naloge v e-učbeniku, str. 295:

<https://eucbeniki.sio.si/mat8/826/index3.html>

Zdaj pa naredi vaje iz učbenika na strani 147 / 1 – 4.

Pomoč:

- ✓ Pri 1. nalogi rišeš točke na številski premici, ne v koordinatnem sistemu, saj vidiš, da imajo točke le po eno koordinato.
- ✓ Pri 2. nalogi nič ne rišeš, samo premisli, za koliko enot sta narazen dani točki
- ✓ Pri 3. nalogi narišeš koordinatni sistem in v njem označiš, kje ležijo dane točke. Tam kjer leži točka, narediš pikico in zraven zapišeš oznako točke. Na sliko koordinat ni potrebno pisati.
- ✓ Pri 4. nalogi ne rišeš koordinatnega sistema c zvezek, ampak samo odčitaš in zapišeš koordinate označenih točk, npr. točka A vidiš, da ima 1. koordinato 1 in 2. koordinato tudi 1 → zato napišeš $A(1, 1)$.
- ✓ Glede na to, da gre za popolnoma novo snov, se natančno preveri v rešitvah.
- ✓ Če ti je še kaj nejasno, me vprašaj na e-mail.